

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám: 164

Felelős szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
fillér.

Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 8

A trianoni gyásznap

Tíz esztendő telt el a Magyarország megsemmisítését kimondó trianoni békeszerződés megkötésének ideje óta. Ezt a szomorú emlékeztető napot a Társadalmi Egyesületek Szövetsége és az Országos Revíziós Liga által rendezett országos tiltakozó nagygyűlés tette meg emlékezetesebbé. Tizezrenyi tömeg jelent meg a szabadság-téri gyűlésen, hogy felemelje tiltakozó szavát a világtörténelem legnagyobb igazságtalansága ellen és hogy memorandumot intézzen a Népszövetséghez, melyben a gyászbaborított Magyarország az európai nagyhatalmak megértésére és igazságszeretetére apellál. Nap-nap mellett bukkannak fel az új tervek és ideák, hogy mily módon lehessen Közép-Európa békéjét véglegesen biztosítani. A tiltakozó gyűlés által megszerkesztett memorandum megadja reá az egyszerű és határozott feleletet: vissza kell állítani Magyarországot ősrégi határait és meg kell adni a módot arra, hogy a porba sujtott magyar nemzet visszanyerje a megélhetéshez és fejlődéséhez nélkülözhetetlenül szükséges teret. Minden olyan terv, amely a restitúált Magyarország nélkül akarja megoldani Közép-Európa problémáit, a válságos helyzetét, a hadsereg és nem teremtheti meg a konszolidációt, mert hisz a problémák éppen abból állnak, hogy mesterségesen vagdosták szét a hatalmat, amely kelet felé volt a rendnek és a békének.

Gyötrelmes és szomorú korszak volt nemzetünk életében az elmúlt tíz esztendő. Különösen annak első szakja, amikor sötét gyászként borult reánk a bizonytalanság, amikor mindenünnen a nemzetközi ellenszenv és gyűlölködés lövellt felénk a világ minden részéről. A sötét bánat és elkeseredés zsiabasztotta el tagjainkat, sehohsem csillámlott fel az a remény, amely éltetett és melegejtett volna. Ma már valamennyivel kedvezőbb a helyzetünk. Hiszen épp a napokban ratifikálta a magyar országgyűlés azt a párisi egyezményt, amely likvidálta a gyűlölködés, az izoláltság, a háború szellemét s új lehetőségeket nyitott meg fejlődésünknek és talpraállításunknak. Ma már nemcsak amatőrjei vannak a magyar kérdésnek, a nemesen érző és bölcsen gondolkodó külföldiek körében, hanem már olyan barátaink is, akik, mint Mussolini egy nagy hatalmasságot érintő politikáját és mint lord Rothermere, aki sajtójával egy másik nagy hatalmasság közvéleményét irányítja. Hiszen épp a nemes lord volt a legelső, aki felhívta a világ figyelmét erre a tíz esztendő szomorú évfordulóra és ő buzdította a magyarságot, hogy tiltakozása és a trianoni szellem elleni demonstrációja a legimpozánssabb méretű legyen e gyászos emlékü napon. A tiltakozó gyűlés szónokainak mindenike talált vigasztaló és reménykeltő mozzanatokot a világjelenségek körében, minket azonban legnagyobb reményre az jogosít fel, hogy a tilta-

kozó gyűlésen egy akarat, egy érzellemmel Magyarország egész társadalmilag nyilatkozott meg s az ott megjelent tízezer ember keresztmetszete volt az egész nemzetnek. És ugyanezt mond-

hatjuk a vidéki gyűlésekről is. Erő, méltóság, fegyelmezettség és elszántság nyilatkozott meg mindenütt: a trianoni kérdésben nincs különbség magyar és magyar között.

Nyolc urnával és 32 persellyel

rendezi a gyűjtést pünkösdi vasárnapján a Stefánia Szövetség a helybeli szegénysorsu és sokgyermekes anyák és apróságok felségélyezésére.

Ismertettük már, hogy a Stefánia Anya és Csecsemővédő Szövetség bajai fiókjá június 8-án, pünkösdi első napján a helybeli szegénysorsu és sokgyermekes anyák és apróságok felségélyezésére polgármesteri engedéllyel urna és perselygyűjtést rendez. A gyűjtés most vasárnap reggel 8 órakor kezdődik s az engedély szerint este 6 óráig tart, a valójában azonban valószínűleg délután fél 2 órakor befejeződik.

A Stefánia-Szövetség a város nyolc forgalmasabb pontján fog urnákat felállítani s minden urnánál a Stefánia Szövetség szociális bizottságának hölgytagjai fognak ülni. Így urnát helyeznek el a Nemzeti Szálló előtt, a városi színház előtt, a ferencendiek templománál, a belvárosi kegyuri templom, illetve a plébánia sarkán, a Tóth Kálmán szobornál a Denneberg-féle kézműárkereskedés előtt, a Központi Kávéház előtt, a vármegyeházánál és a kiscsávolyi templom előtt.

Az egyes urnáknál a következő hölgyek vezetése alatt történik a gyűjtés: a városházánál dr. Vojnics Ferencné polgármesterné, a Nemzeti Szálló előtt Weidinger Dezsőné és Milkó Mátyásné, a ferencendiek temploma előtt Szommer Gézané és Füredy Sándorné, a Tóth Kálmán-park sarkán özv. dr. Nyiraty Dezsőné és Popovics Pál örnagyné, a belvárosi plébánia sarkán Goldschmidt Zsigmondné, a vármegyeházánál Major Józsefné, a kiscsávolyi templom előtt pedig Sáfrán Istvánné vezetése alatt.

Az urnákon kívül lesznek mozgóperselyek is és pedig 32 gyűjtőpersely, mert minden urna mellett 4 mozgópersely lesz. Az ezekkel való gyűjtést a Stefánia Szövetség gondozása, illetve felügyelete alatt álló kisebb-nagyobb gyermekek látják el.

A gyűjtés alkalmával a kabátgomblyukban viselendő kis tiketteket is adnak ki, amit két pengőért árusítanak s amivel bárki megválthatja az aznapi adakozást, mert akinél ilyen tikettet látnak, az illetőt nem fogják megpótolni a jótékonyág jegyében.

A Stefánia-Szövetség kér mindenkit, hogy éppen azon a napon, amikor Baján Trianon 10-ik évfordulóját fogják meggyászolni a Főtéren rendezendő gyászünnepeket keretében, gondoljon a szegénysorsu és sokgyermekes anyákra és gyermekeikre, akiknek érdekében folyik a gyűjtés és adakozzanak a nemes célra, mert adományokkal nem a jelent, hanem a jövőt szolgálják.

Meg is érdemli a Stefánia-Szövetség, hogy céljai megvalósításában támogassák, mert valóban nemzetmentő munkát is missziót végez, amit mutat az is, hogy a Stefánia felügyelete alatt álló sok száz gyermek közül januárban csak egy halt el, havonta pedig a legrosszabb esetben 2-3 halálozás történik, de azok se járványos betegségben, hanem velük született gyengeségben.

Segítsük elő a Stefánia-Szövetség nemes céljait és adakozunk vasárnap az urnákba és perselyekbe.

Aktiv volt Baja májusi népesedési mozgalma.

A városi tisztifőorvos egészségügyi beszámolója.

Baja város közigazgatási bizottsága ma szerdán délelőtt 11 órakor ülést tartott a városháza kis tanács termében. Dr. Burtik Andor városi tisztifőorvos a májusi egészségügyi helyzetről a következő jelentést tárta a bizottság elé:

A születések száma 49, 27 fiú, 22 leány és 1 halvaszületés. A halálozások száma 35. Egyéven aluli halálozás 2 esetben történt, mindkettő veleszületett gyengeségben halt el.

A halálokok: erőszakos halál 1, tuberkulózis 7, szervi szivbaj 4, aggaszály 1, tüdőgyulladás 1, fertőzőbetegség 1, veleszületett gyengeség 2, rák 1, érelmeszesedés 1, hashártyagyulladás 1, elmebeteg 3 és egyéb 12.

A fertőzőbetegségek közül: a vörheny 11 esettel s a számarhurut 7 esettel szerepelt, ezenkívül előfordult még 2 bárányhimlő, 2 malária, 1 diftéria s 1 paratífusz. Halálozás 1 esetben (vörheny) történt.

A tisztifőorvosi hivatal május hó folyamán végezte a védőhímző oltásokat. Beoltottak 398 oltásra kötelezettet, az oltásról elmaradtak száma 34. Az oltások általában igen jól fogamzóttak, az oltási reakciók egynehány esetben tüdőresek voltak.

Az Anya és csecsemővédő intézet májusi havi forgalma: Felvételtett 3 terhes, 29 gyermekágyas, 37 csecsemő és 4 kised. Gondozás alatt áll: 16 terhes, 32 gyermekágyas, 389 csecsemő

és 665 kised. Orvosi rendelések száma 247, védőnői látogatások 493 esetben. Tej kiadott 775 liter.

A Tüdőbeteg-gondozó intézet májusi kimutatása: új beteg felvétel 35, rendelések száma 508, halálozás 4, gondozónői látogatások száma 200, tej kiadott 930 liter.

Az egészségvédelmi intézet májusi havi forgalma: új beteg felvétel 48, rendelések száma 630.

A Közegészségügyi fióktintézet májusi havi kimutatása: Ty.-vizsgálat 73, Dy. 129, Wa. 147, Tbc. 9, Egyéb vizsgálat 128.

A Mentőegyesület májusi havi munkája: Betegszállítás 60, mentés 29, vidéki 17. Befutott kilométerek száma 1319.

A Városi kórház betegforgalmi kimutatása május hóról: Múlt havi maradvány 426. Május hónap felvétel 311, született 14, elbocsátott 301, meghalt 24, maradt 426.

A felvett betegek közül 12 bajai és 24 vidéki tüdővész. Elmebeteg felvételt 4 fi és 3 nő. Abortus 4 esetben történt.

Ma délután rendes ülést tart a városi kisgyűlés.

Baja város törvényhatósági kisgyűlése 1930. évi június hó 4. napján d. n. 4 órakor a városi színház 30. sz. tanácstermében rendes ülést tart. A kisgyűlés tárgysorozata a következő:

I. Előkészítő hatáskörben:
A kereskedelemügyi miniszter leirata a közúti költségvetés és utépitési program tárgyában.

Az 1929. évi gyámpénztári zárószámadás.
Az 1929. évi közúti alap zárószámadás.

Szeged város átirata az Orsz. Társadalombiztosító Intézet díjhátralékai után szedhető 2 százalékos kamat leszállítása ügyében.

A kórházi bizottság javaslata Posta Árpád kórházi gondnok részére 1928. január hó 1-től kezdődőleg 545 P pótlótelmény megszavazása iránt.

Novák Illés, volt városi rendőrmester kérelme havi 50 P kegydíj megállapítása iránt.

Néh. Beck Károly ny. kórházi irnok öszevegyének ellátása.

A városi alkalmazottak betegség esetére való ellátását szabályozó közgyűlési határozatnak az óvodákra vonatkozó módosítása.

II. Ügyintéző hatáskörben:
A polgármester jelentése a hősök emlékművére megindult gyűjtés eredménye és a szükséges további intézkedések ügyében.

Kiss Lajos magántisztviselő, bajai lakos kérelme visszahonosítás esetére községi kötelekbe felvételének kilátásba helyezése iránt.

A város területén gyakorolható vadászati jog hasznonbérbeadása.

Diamant Lajos városi boltbérlo kérelme a tulajdonos felmondásának hatályon kívül helyezése iránt.

Uránia zöld, Schweinfurti zöld, "Planzenschutz"
Nosprasen, Elosal, Tutokil, Meritol arzénporozó szer és az összes növényvédelmi szerek gyári főraktára
Városi Drogériában, Baja. Vörösmarty Mihály utca 1. — Telefon 350.

ARZOLA
45

Szólómoly ellen a részgálic hatástalan, mert csak a peronospora ellen véd. Szólómoly ellen biztos eredménnyel lehet védekezni, ha a részgálicból készített permetlébe, a bordólébe Arzola „45”-t keverünk. Az Arzola nem ülepít le és nem perzsel. Óvakodjunk a név nélkül forgalomba hozott hatástalan zöld poroktól!

Arzola „45” beszerezhető
Városi Drogéria
Baja, Vörösmarty-utca 1.

A magyar—jugoszláv határszéli forgalom újabb szabályozása.

A pénzügyminiszter rendeletet bocsátott ki a határszéli forgalomról, amelynek Bács-Bodrog vármegyére vonatkozó rendelkezései a következők:

A belső vámvonal átlép a Mohácsi járás területére, ahol Ráctóti, Nagynyárad, Mohács közigazgatási vonalától vezetve állandóan északnak tart, majd lekanyarog Mohács határvonalával a Dunához, hogy Baranya vármegye

területéről Bács-Bodrog vármegye területére lépjen. A bajai járásban mielőtt a belső vámvonal ennek a járásnak a területére érne, egyideig Baranya vármegye határát követi addig a pontig, ahol Csátalja községnek közigazgatási határvonala észak felé eltér a vármegyei határtól. Itt egyesül a község határral, majd rátér Gara, Bácsborsód, Bácsbokod határvonalára.

A Bajai Önkéntes Tűzoltó Testület választmányi ülése.

Szépen fejlődő Önkéntes Tűzoltó Testületünk vasárnap délelőtt választmányi ülést tartott, melynek tárgysorozatából kiemeljük a mintegy 2000 pengőbe kerülő vészvonalat előkészítő megrendelését. Az egyesület évről-évre kiegészíti felszerelését, hogy bármilyen arányú tűzvészsel felvehesse a küzdelmet. Intő példaként szolgálhat az a katasztrófa tüzvész, amely a múlt hetekben Homokferről pusztított. Az egyesület teljes harmoniában a város vezetésével és a hivatásos tűzoltósággal építi ki a tűzvédelem frontját, hogy nemcsak a tűzbiztonsági szempontoknak, hanem szükség esetén a társadalombiztonsági és nemzetvédelmi szempontoknak is meg tudjon felelni.

Végezte a választmány a legutóbbi közgyűlés azon határozatát is, amelyben kimondta, hogy minden hosszabb idő óta lelkiismeretesen szolgáltató teljesítő önkéntes tűzoltó kap egy pár cipőt. Az általánosan megnyilatkozott óhajnak megfelelően rövid száru csizma helyett erős cipőt kapnak a gyakorló önkéntes tűzoltók. A választmány 9 pár box bőrből készített, varrott nyelvű, kruppon talpu, gummi sarku, mérték szerint készített cipőre árlejtést hirdet, ajánlatot csak az egyesület pártoló tagjai sorában szereplő mesterektől fogad el. Megrendelt a választmány tíz darab zsámfolyó nadrágot és 10 drb. szivattyús baltát is.

A folyó évi gyakorló esztendőt a jú-

nius hó 29-én reggel 8 órakor a tornapályán tartandó háziversenyszerű zárogyakorlattal fejezi be az egyesület. Az eddigi tervek szerint később meghatározandó napon a város közönségének is be fogja mutatni készültségét a bajai tűzoltóság benn a város területén benntartandó néhány gyakorlattal és támadással.

Maga a június 29-iki zárogyakorlat is nyilvános és minden érdeklődőt szívesen lát a rendezőség.

Kijelölte a választmány azokat a tagokat, akik pünkösd vasárnapján dr. Vojnics Ferenc polgármesternek átadják a dísztag választás jegyzőkönyvét.

A Pfeifer Izabella által jutalmazásra adott 25 pengő a zárogyakorlaton került kiosztásra a többi jutalmakkal együtt.

Végül az egyesület kisebb összeget juttatott a vakok intézetének és Homokferről tűzkárosultjainak.

Az egyesület eddigi anyagi erejéhez mérten is odaadással teljesíti hivatását, de kívánatos volna, hogy a városuk és vagyoniuk érdekeit szívükön viselő polgárok minél nagyobb számban lépjenek be pártoló tagokul, hogy nagyobb anyagi erővel, még teljesebbé lehessen tenni a tűzvédelmi szolgálatot.

Belépésre jelentkezni az elnökségnél, vagy a tűzoltó laktanyában a tűzörség telefonján lehet.

Most dől el a földeken a magyar sors.

A földmivelésügyi minisztérium vetésjelentése.

A kukorica fejlődését megakadályozta az esőnélküliség.

A földmivelésügyi minisztérium jelentése szerint a legutóbbi vetésjelentés közzététele óta eltelt két heti időjárás tulnyomó részben a normálisnál alacsonyabb hőmérséklet és a maximális hőmérséklet az első héten alacsony volt, a második héten azonban már a 25 C fokot is meghaladta. Erős ingadozások voltak az éjjeli lehűlésekben is. Az első héten a minimális hőmérséklet plus 10, de az északnyugati vármegyékben a talaj mentén minus 1 C fokig is lesüllyedt a hőmérséklet. A buza fejlődése az elmúlt két hét hűvös időjárása miatt sok helyütt visszamaradt, mindamellett a legtöbb vidéken már kalászat h veti. Általában erőteljes, üde, zöld színű. Baranya, Zala, Pest, Békés, Szabolcs, Ung, Szatmár, Bereg vármegyékben kisebb mértékű rozsdakár mutatkozik. Békés, Bihar és Jásznagykunszolnok vármegyékben sok vetés megdőlt. Győr, Moson, Pozsony, Baranya, Nógrád, Hont,

Bács-Bodrog és Csongrád vármegyékben közepes, a többi vármegyékben általában jó termés várható. A rozs a legtöbb vidéken már elvirágzott, a kalászkok többnyire elég hosszúak és a szárnövés magas. Gyengébb homokos és szikes talajokon a vetések helyenként ritkák és több helyen megdőltek a szeles időjárás miatt. Győrben, Nógrád-Hontban, Bács-Bodrogban és Csongrádban közepes, a többi vármegyékben általában jó termés várható. A legjobb rozstermés Hajdu vármegyében várható. Az árpavetések közül az őszi kikalásztoltak a kalászkok szép nagyok. A tavaszi árpavetések fejlődését a hűvös időjárás visszatartotta s levezete több helyen sárgás színű. Baranya, Somogy és Szabolcs vármegyékben a tavaszi árpavetések helyenként rozsdásak, míg Győr, Sopron és Bács-Bodrog megyékben sok közülük a vadrepce. Baranyában, Sopronban, Tolnában, Nógrádban, Biharban és

Erzsébet királyné utca 6 szám alatt 4szobásutcaiemeleti lakás kladó.

Bővebbet az Apollóban.

Csongrádban közepes, a többi megyékben jó termés várható. A legjobb árpatermést Pest megyében várják. A zab a hűvös időjárást szintén selymi, fejlődése kissé lassu és levelei több helyen sárgulni kezdenek. A leggyengébb termést Baranyában, a legjobb termést pedig Pest megyében remélik. A tengeri jól és egyenletesen kelt, a hűvös időjárás miatt azonban nem fejlődött kellő mértékben és sok vidéken kissé megsárgult. Az első kapálás folyamatosan van. A burgonya kevésbé érezte meg a hűvös időjárást, általában jól fejlődik, kapálását, sőt helyenként töltőgetését megkezdték. A cukorrépavetések a földibolha és a repabogár sok vidéken erősen megtámadta és a sorokat megritkította. E miatt több helyen kiszántották és újra vetették. A megmaradt régi vetések és az új vetések most már jól fejlődnek. Kapálások folyamatosan van. A repce elvirágzott, általában jól kötött és szépen fejlődik. A kerti vetemények erőteljesek, jól fejlődnek és melegebb időt kívánnak. A hűvös időjárást a karalábé és a paradicsom érezte meg, a bab szépen fejlődik, de levélete a hideg időjárás miatt sárgás. A borsó szépen virágzik. A korai fajták hüvelyei már nagyok, a lencse jól fejlődik. A káposzta palántákat csaknem mindenütt kiültették, szépen fejlődnek. A komlónak erőteljes, szép hajtása van, a kölest tulnyomó részben elvetették. Tatárkát kevés vidéken termelnek, a cirok kapálása megkezdődött. A kender és len eléggé sűrű és egészséges, jól fejlődik. A dohánypalánták kiültetését a legtöbb vidéken befejezték. A korábban ültetett palánták jól megeredtek, fejlődésük a hűvös idő miatt kissé lassu. Szabolcs, Ung és Békés megyékben sok kipusztult palántát új ültetéssel kellett pótolni. A mesterséges takarmányok közül a lucernát legtöbb helyen lekaszálták, a lóherét is kaszálják. Mindkét takarmány jó termést ad. A szöszös búkkönyt levágták, a termés jó, a zabos búkköny fejlődése visszamaradt, a baltacim jól fejlődik és virágzik. A csalamádé helyenként gyenge. A rétek sűrűek és általában jó termésre van kilátás. A legelők kevés vidék kivételével mind jók. A gyümölcsfák közül a kajszinbarack többnyire hiányosan kötött és a szelek is sok kárt okoztak. A legtöbb vidéken közepes és gyenge közepes termést várnak. A cseresznye szépen érik, a termése helyenként jó, legtöbbnyire azonban csak közepes. A meggy tulnyomó részben csak közepes, alma és körte szépen mutatkozik, szilva és dió kevés várható. A szőlők fejlődése kielégítő. A májusi jégverés Bonyhád és Nagydorog szőlőiben érzékeny kárt okozott. A permetezés, kapálás és kötözési munkálatok folyamatban vannak.

Érdeklődünk a megye területén a

gazdáknál is afelől, hogyan látják a vetések helyzetét. Az egyik nagy gazda ezeket mondotta:

— A buza most már elvirágzott, szemfejlődéséről még nem igen lehet beszélni. Egyet azonban már is meg lehet állapítani, hogy a buza nem oly dus növéssé, mint más években. Az idén nem lesz annyi szalma, mint volt a múlt évben.

— A kukorica növéssét megakasztotta az, hogy nem kapott hosszabb ideig esőt s ezért el volt maradv. Az elmúlt heti kiadás esőzésre azonban a kukorica is erőteljes fejlődésnek indult.

Országosan gyűjtenek IV. Károly király duna- parti emlékművére.

A m. kir. belügyminiszter megengedte, hogy a Magyar Nők és Magyar Férfiak Szentkorona Szövetségei (Budapest, Baross-utca 32 szám) a bajai Dunaparton felállítandó IV. Károly király emléket megörökítő szobor létesítéséhez szükséges anyagi eszközök részbeni megszerzése céljából 1930. évi június 1 napjától számított egy évi időtartamon át 200 darab személyesen továbbítandó gyűjtőlapokkal és postai befizetési lappal ellátott rovatozás nélküli, postai felhívásokkal az ország területén — Budapest székefőváros kivételével — pénzbeli adományokat gyűjthessen.

Emlékalbumot ajándékoznak tisztelői Türr Stefániának, az olasz-magyar barátság elő- készítéséért.

A jövő év márciusában lesz tíz éve annak, hogy Türr Stefánia, Türr István tábornoknak, Baja város nagy szülöttnének leánya megkezdte a magyar-olasz barátság előkészítését. A kezdetek kezdetének nehéz munkáját teljesen egyedül vállalta és vitte s Olaszországban szöveg és írásban mindent elkövetett, hogy az olasz közvéleményt Magyarország mellé hangolja. Tíz esztendő alatt hivatalosan is sikerült az olasz-magyar barátságot elmélyíteni, de azok, akik ismerik Türr Stefánia nagy fontosságú munkáját, a tíz éves munkáját, a tíz éves évfordulót meg akarják örökíteni egy emlékalbumbal. Az albumban már ezen aláírás gyűlt össze, mind csupa olyan név, aki lelkes híve az olasz-magyar barátságunknak. A művészi kiállított albumot értesülésünk szerint szép ünnepség keretében adják át Türr Stefániának.

**A SINGER VARRÓGÉPEK
MÉGIS A LEGJOBBAK!**

Bajai Cementárugyár R.-T.

B A J A.

Gyártelep: Világos-u. 8. (Állatvásártér.)

Iroda: dr. Bajai Ernő, Haynald-utca 13 — Telefon 225.

Ajánlja kitűnő minőségű gyártmányait:

MOZAIKLAPOKAT, CEMENTLAPOKAT, CEMENTCSEREPET, KUTGYŰRÜKET, CEMENTCSÖVEKET minden méretben, BERTONKERITÉSEKET és mindenféle CEMENTÁRUT. — MŰKÖMUNKÁK szakszerű kivitelben. — Állandó raktáron: USZÓDI DUNA-KAVICS, PORTLAND-CEMENT, MŰKÖZUZALÉK, CEMENTFESTÉK.

Dr. Vajda Gyula

Sulyos csapás érte a Bajai Papp-Váry Elemérné női felső kereskedelmi iskolát: igazgatója, dr. Vajda Gyula ma hajnalban váratlanul elhunyt.

Az intézet megalakítása után a második évtől kezdődően ő töltötte be az igazgatói tisztet és az ő érdeme, hogy az ujonnan alakult női felső kereskedelmi iskola erőteljes fejlődésnek indult. Kiváló szervező erejének, készségének és sok tapasztalaton alapuló tudásának köszönhető, hogy a női felső kereskedelmi iskola egyik legmodernebbül felszerelt közoktatási intézményévé lett Baja városának.

Harmincöt éves tanári, sikereiben gazdag tanügyi szakirói és szépirodalmi múlt áll háta mögött. Kaposvárott született, középiskoláit szülővárosában és Nagykanizsán végezte, egyetemi tanulmányait Budapesten és a bécsi egyetemen folytatta. Tanulmányuton járt Berlinben, Münchenben, általában a németországi kulturális központokban, azonkívül bejárta egész Olaszországot, tanulmányozta a régi római világalom ókori emlékeit és a renaissance művészetét.

Tanári pályáját 1895-ben a budapesti gyakorló főgimnáziumban kezdte, onnan Szegedre került az állami felső leány iskolához, 1905-ben nevezték ki a trencsényi állami felső leányiskola igazgatójává, ahonnan 1907-ben Szabadkára került s a kultuszokmány megbízta az ott felállított felső leányiskola szervezésével, mely iskolát 1916-ban az ő igazgatósága alatt leánygimnáziummá fejlesztett a kultuszokmány.

Az összeomlás után Magyarországra költözött, itt a kultuszminisztérium a soproni felső kereskedelmi iskolához osztotta be s onnan rendelték azután Bajára — ismerve kitűnő szervező képességét — a Bajai Női Felsőkereskedelmi Iskola megszervezésére.

Sokoldalú és kiterjedt pedagógiai, irodalmi tevékenységet fejtett ki, azonkívül számos esztétikai, kritikai és szépirodalmi munkája jelent meg. Német nyelvből Wohlbrück Olga „Barbárok” című híres regényét fordította magyarra.

Szabadkán „Szabadka írásban és képen” írt nagyszabású Uránia darabot, melyet országosan bemutattak.

Igazgatói tevékenységében nemcsak a tanári kar s intézet főnöke volt, hanem atyai szívének minden melegével intézte nemcsak a tanári kar, hanem minden egyes tanulóleány ügyét. Lelkiismeretes gondál ellenőrizte a tanmenet betartását és készségesen szolgált utbaigazítással, irányítással, tanfolyamokkal és egész intézeteknek.

Különös gondoskodását képezte, hogy az intézet ne csak oktasson, de nevelje is a reá bizott leányokat s a szakismeretek elsajátítása mellett jó honleányai is legyenek sorsüldözött hazánknak.

Minden kulturális mozgalomnak támogatója, hazafias ünnepélyek rendezője és résztvevője volt. Sokszor ragadta meg az alkalmat, hogy a maga szeretetteljes modorával beszéljen a leányokhoz a nemes női hivatásról.

A múlt esztendei első magyar könyvnapon előadói beszédében himnuszát írta meg a magyar könyvnek s ez a szereplése különösen emlékezetes marad minden kulturabarát számára.

Fél évvel ezelőtt sulyos csapás érte, amennyiben felesége váratlanul elhalt. Hosszabb szabadságra ment, mely most az évvégi vizsgák előtt járt le. A sulyos csapás idegeit erősen meg-

viselte, beteg szíve nem bírta az izgalmakat s úgy látszik, hogy az intézeti évről-évre kapcsolatos teendők erősen megviselték beteg szervezetét. Az egész tanári kar a legnagyobb odaadással igyekezett minden munkatérhét a válláról levenni, de ő ragaszkodott munkaköréhez.

A hajnali órákban rosszul érezte magát, mire az intézeti lakásába átkérte Lovas kántort, aki látván az igazgató rosszullevését, dr. Grauaug orvosért küldött: az orvos igyekezett injekcióval a rohamok erejét gyöngíteni s majd elhívták még dr. Alföldy József orvost is, akivel együtt igyekeztek az igazgatót az életnek megmenteni, azonban már segíteni rajta nem lehetett. Reggel 3 órakor örökre lehunyt szemét.

Baja város társadalma sulyos veszteséget szenvedett halálával.

A Független Magyarország is, kit néhány szép cikknek közreadásával meg tisztelt, a legnagyobb részvétellel emlékezik meg róla s kegyelettel áldoz emlékének.

HÍREK.

Gyászlobogók a város házain. A 10 éves Trianon.

Az idei június 4-ike immár tizedszer jelöli azt a napot, amely a mohácsi vész óta a legfeketébb betűkkel van a magyar történelem dicső lapjaira írva. Néma keserűség ül meg lelküket, ha arra gondolunk, hogy már 10 esztendeje annak: hogy élve eltemetettük vagyunk itélve. Kell, hogy minden igaz, érző magyar szív elszorúljon erre a gondolatra. Lelkünk gyászt némán magunkba fojtani nem tudjuk. Tűzzük ki a mai napon a gyászlobogót. Aki csak teheti, tűzze ki házára a fekete zászlót. Hadd lengjék bele az égbe ezek a zászlók, hogy egy olyan nemzetet fektettek a ravatalra, amely él és élni akar. Itt nincs helye a felszólításnak: mindenkinek éreznie kell, hogy evvel tartozik. Hisszük, hogy ahány gyászlobogó csak van Baján, lengve fogja hirdetni nemzetünk gyászt ma, június 4-én.

— A Liszt Ferenc-Kör Cselényi József és Kőszeghy Teréz hangversenyéről szóló referátumát helyszüke miatt a holnapi számunkban közöljük.

— A városi közigazgatási bizottság ülése. Baja város közigazgatási bizottsága ma, szerdán délelőtt 11 órakor tartotta rendes havi ülését a város-háza kis tanácstermében.

— Gyászistentisztelet Trianon miatt. A trianoni békediktátum aláírásának tizedik évfordulója alkalmából ma, szerdán d. e. 10 órakor úgy az evangélikus, mint a református templomban gyászistentiszteletet tartottak.

— A Liszt Ferenc-Kör zeneiskolájának II. növendék hangversenyét a Liszt Ferenc-Kör áll. engedélyezett zeneiskolája június 6-án, pénteken délután fél 5 órakor rendezi a Nemzeti Szálló hangversenytermében, amelyre a Kör tagjai és az érdeklődőket meghívja a zeneiskola igazgatósága.

— A bolgár miniszterelnök átutazott Kelebián. Cankov bolgár miniszterelnök ma átutazott Kelebián, mert Karlsbadba ment, ahol egy hónapig fog időzni. Burov külügyminiszter látja el távollétében a miniszterelnöki teendőket. Cankov utjának nincs politikai jellege.

— Sporteredmények. A Bajai Sport Egylet vasárnap Bátaszéken 1:0 (1:0) arányban megverte a BTC-t. — Szeksz Turul-Mohácsi TE 1:0 (1:0).

Belvárosban Petőfi Sándor-u. 48. szám alatt kiadó különálló komplett lakás.

Alkalmas: lakásnak, irodának vagy orvosi rendelőnek. 2 uccai tágas szoba előtérrel, konyha benyitással, fürdő-fülke gázfűtéssel, éléskamra, klozett, pince. Főztesre, világításra gáz- és villanyvezetékek.

Ugyanitt 1 szobás csinos udvari lakás, a hozzátartozó mellék-helyiségekkel. Elfoglalható július 1-én.

Műkö- lépcsők lábazatok -sirkövek sirkertések sirkurkolások

legszebb kivitelben jutányos árban szavatossággal készít

Grünhut és Társa

Telefon 160. — Városi iroda: Türr István-ucca 5.

— Dugulás és aranyeresbántalmak, gyomor és bélzavarok, máj és lépduzzadás, hát- és derékfájás ellen természetadta „Ferenc József” keserűvíz, naponként többször bevéve hathatós segítséget nyújt. Tudományos megfigyelések beigazolták, hogy a Ferenc József víz abszolút megbízható hashajtó enyhe hatásánál fogva. Ferenc József keserűvíz gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Siket-néma gyermekek tanítási kötelezettsége. Az 1921. évi XXX. tc. „valamint ennek végrehajtása tárgyában kiadott 130 700/1922 számú V. K. M. rendelet a tanítási kötelezettséget a siket-néma gyermekekre is kiterjesztette. A hatóság felhívja a város lakosait, hogy a gondozásuk alatt álló siket-néma gyermekeket intézeti elhelyezésük biztosítása végett városháza em. 4. sz. hivatalos helyiségben legkésőbb június hó 7-ig jelentésként be. Figyelmezteti a polgármestert a szülőket, hogy gyermekeik a siket-némák intézetében megtanulnak hangosan beszélni, írni, olvasni, számolni és mindazt, amire szükségük van, hogy önmagukról gondoskodhassanak.

— A Tóth Kálmán centennáriális bizottság nyári vakációja. A márciusi határozat szerint a Tóth Kálmán centennáriumát előkészítő bizottság minden hónap utolsó szombat délutánján tartja üléseit. Most, szombaton délután is összeült a bizottság Amler Antal nyug. címz. tanítóképzőintézet főigazgató elnökletével. Ez az ülés azonban nagyon rövid volt s allig pár percig tartott. Az elnök bejelentette, hogy erre az ülésre semmi említésre méltó esemény vagy megvitandó pont nincs. Együttal utalt arra, hogy tekintettel az eddigi előkészületek nagyvonalúságára, valamint arra, hogy még elegendő idő áll rendelkezésre, javasolta, hogy a centennáriális bizottság a nyári vakáció alatt ne tartson ülést, a bizottság el is fogadott. A bizottság az uborkaszegzon után első ülését szeptember 27-én tartja.

— A tőzsde tisztújítása. A budapesti áru és értékpapírtőzsde tegnapi délután tartották meg a tőzsde-tanács tagjainak megválasztását. A megválasztottak között van néhány ismerősünk és pedig dr. Halmi Miklós, a Magyar-Olasz bank vezérigazgatója, volt

szabadkai bankigazgató, dr. Metzler Jenő, a Moktár igazgatója, a Bajai Postó és Takarégyár Rt. igazgatósági tagja, valamint Bezuk István bácskai nagybérlő, aki a Dávid melletti Püspökpusz-tát bérlé.

Celluloid ajtóvédők.

Rendeléseket felvesz Polgár Gyula Türr István-ucca 5. Telefon 234.

SPORT.

A vivőverseny eredménye.

Ideális időben igen szép számú versenyző részvételével folyt le a vasárnap megtartott vivőverseny, mely fővárosi nivóju küzdelmet eredményezett.

Különösen ki kell emelni Jugábel Jenő szereplését, aki a kard forgatást művészi tökélyel kezelte, assói különös érdeklődést keltettek. Minden akcióját okos, előrelátással vezette be s gyors végrehajtással vitte keresztül. Flessei védhetetlenek, védeési biztosak, vepostjai veszedelmek. Lábtechnikája kifogástalan, kard vezetése hibátlan. Jugábel beigazolta a hozzáfűzött reményeket s tudása predestinálja őt országos eredmények elérésére. Kívánjuk, hogy városunk s szimpatikus nivója elérje célját s ne csak eszével, hanem kardjával is reprezentálják kicsi városunkat.

Grész főhadnagynál szintén hasonló jókat mondhatunk, mert tudása szintén meg van hozzá.

Istók, Galamb főhadnagy, Wenrich főhadnagy eredményei nem igazolják tudásukat, mert sokkal szebb helyezést érdemeltek volna.

A kezdők közül Kecskés és Fischhof, ha továbbra is ambicionálják a vivást, úgy még hallani fogunk majd róluk.

Kezdők eredményei: 1. Kecskés, 2. Fischhof, 3. Wajnár, 4. Gábor.

Haladóknál: 1. Jugábel, 2. Grész főhadnagy, 3. Istók, 4. Galamb főhadnagy, 5. Wenrich főhadnagy.

A zsüri feladatát jól oldotta meg, miért is hálás köszönetet érdemeltek. Popovics Pál őrnagy ur tiszteletbeli díjat adományozott a verseny győztesének.

U-R-A-N-I-A

1930. évi június hó 4-én, szerdán délután 6 és este fél 9 órakor

1930. június 5-én, csütörtökön d. u. 6 és este fél 9 órakor.

Kertmozi megnyitó előadás!

Hajós könyvéken felvett gyönyörű magyar tárgyú film, melynek címe:

Vasárnap délután . . .

Szivek melódiaja 9 felv. A magyar Rapszódia testvérfilmje. Főszerepben: DITA PARLO és WILLI FRISH.

Cigányzonne kísérettel. A darabban előforduló magyar énekszámokat Kovalcsik József ur éneklé. Kiséző filmje:

PÁRISI FRUSKA.

HIRADÓ.

Vigjáték 8 felv. Fősz.: Anny Ondra.

HIRADÓ

ETERNIT
anyageladási és
tetőfedési
vállalat.

Telefon: 290.

CSAK „Eternit” VÉDSZOVAL JELÖLT PALA ÉS CSŐ VALÓDI.
ETERNIT MŰVEK HATSCHKE LAJOS, BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33. GYÁR: NYERGESÚJFALU.

Lerakatok:

DELY Géza
fatelepein.

Telefon: 105.

ETERNIT UDVAR BAJA, BUDAPESTI-UT

Rádió

Szerda, június 4.

3.00: Piaci árak és árfolyamhírek.
3.30: Morse tanfolyam.
4.00: Harangszó a trianoni szerződés tízéves évfordulóján.
4.15: Molnár Endre előadása: „Öreg honvédek”.
4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek.
5.00: K. Halász Gyula: „A magyar gyermek élete 1904–1914-ig és 1920–1930-ig”.
5.30: Petris Jenő és cigányzenekarának hangversenye.
6.15: Janson Vilmos felolvasása: „A tiltsi béke”.
6.45: Az operaházi zenekar hangversenye.
8.00: Az 1930. évi Európa ökölvívó bajnokság megnyitó ünnepsége a városi iparcsernőkből.
8.30: Előadói est.
9.25: Ügetőversenyeredmények.
9.30: Kurucz est.
Utána körülbelül.
10.15: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
Majd: A m. kir. 1. honvédegyaloezred zenekarának hangversenye.
TELEFONHIRMONDÓ: A műsor egész nap azonos a rádióval.

MOZI.

„Vasárnap délután”

Ma, szerdán mutatja be az Uránia az Uta filmgyár egyik legszebb magyar tárgyú filmjét, amelynek címe „Vasárnap délután.”
Az egész környék közönsége megmozdult e film hallatára és temegesen rendelik jegyeiket, ami érthető, mert az egész környék közönsége részt vett e film felvételénél.
Bajáról is nagyon sokan rándultak ki Hajósra, hogy a nem mindennapi látványban részesüljenek, ezek közül gyakran reklamálták e filmet, akiknek most mód adatik, hogy azt igen szép kiállításban meg is tekintsek.
A nagy érdeklődésre való tekintettel e filmet az Uránia szerdán és csütörtökön mutatja be közönségének egy nagyon bájos pótfilm kíséretében, amelynek címe „Párisi fruska” és Anny Ondra játssza a főszerepet.

Jun. 2-től jun. 9-ig.
reggel fél 8 óráig

Dr. Makray László
Gyarmati Emil
gyógyszerész patikája tart
éjjeli szolgálatot.
Az ügyeletes gyógyszerész
vasárnap délután is nyitva áll
a közönség rendelkezésére.

Bérbe adom

augusztus 1-ére Erzsébet királyné utca
42. szám alatti

lakóházamat

mely áll 6 szobából, vízvezetékes fürdőszobából, összes melléképítményekből, dísz- és konyhakertből, garage-ből és kocsiszinből.
Érdeklődni lehet:
özv. Reich Bélánénál
Eötvös (Fő) utca 3. emelet.
Kényelmes ülésű személy-

A u t ó

helyi és vidéki turákra olcsón bérelhető
Balog Andornánál, Baja, Árpád-utca 6.

Csónakmotorok javítása.

Speciális

csónakmotor olaj

magas compressio hatás, korommentes elégs.

Csónak alkatrészek, kirándulási cikkek.

KLUG és SOMBOR

autó-, motor- és gépjávitó műkelye. — Autogen hegesztés.

Mátyás király-tér 1. sz. (Gludovác ház)

Telefon 76.

KORCSMAI HITELEZÉST

tiltó táblák

kaphatók a „CORVIN”-nyomdában.

Ingyen

élet- és balesetbiztosítást kap, aki nálunk sajátgyártmányu 2 3-4, vagy 5 csöves hálózati készüléket vásárol.

Készülékeink nagyteljesítményűek, megbízhatók és mégis o l c s ó k.

BRUSZT JÓZSEF oml. gépészmérnök

elektró- és rádiótechnikai vállalat.

BAJA, Szent István-tér 4. — Telefon 255.

24 fillér!

10 dkg. mozsola	24 fill.
10 dkg. csemege dióbél	56 fill.
10 dkg. mandula	56 fill.
10 dkg. mogyoróbél	56 fill.

Amerikai szardínia fél kg-mos dobozokban reklám ára P 1:18
10 dkg. amerikai mogyoró 14 f.
Kapható

Grosz Gusztáv

fűszerés csemege kereskedésben
Baján — Telefon 270.

Saját gyártmányu
szunyogháló szövet
legyek, szunyogok, muslincák ellen
1 m² P 220
Utry Pál Fiai
Telefon 280. Alapítás 1895.

Nádszék

fonását, javítását olcsón vállalok
Trapiné, Sárkány-utca 3
— Soha nem lesz talajvíz, nedvesség, gomba házában, ha egyszer „Biber”-rel szigetel!

Olcsó, izletes házi koszt

kapható

Goldbergernénál,

Jókai Mór-utca 4. szám alatt.

Ételborítók sodronyhálóból

legyek, muslincák, svábbogarak, egerek, csigák stb. ellen. — Ár:
22 cm. 24 cm. 28 cm. 30 cm. 32 cm. ovál
P 0.70 0.84 0.90 1.00 1.10 1.40

UTRYNÁL.

60 év óta fenálló

szatócs üzlet

Baján a Fehérló-u. 1 sz. alatt beteg-ség miatt eladó.

Értekezni lehet: Schmidt Adolf liszt-kereskedésében Baja Budapesti-ut 12 sz.

A valódi Hatschek-féle

Eternit

Pala és cső
Könnyű, törhetetlen,
fagy- és tűzmentes.

Főelárusító:

GOLDSCHMIDT LAJOS
utóda,

Zádor Oszkár

Tetőfedési vállalata Baja, Sugovica parton. Telefon 210.

ETERNIT-MŰVEK HATSCHKE LAJOS, KÖZPONTI IRDA: BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33. GYÁR: NYERGESÚJFALU.

Lerakatok:

Wildmann Kálmán, Dezső
Gara.

Liebhauser Lőrinc
Vaskut.

Erdős István
Érseksanád.

Kaimár Samuel
Nemesnádudvar.

Wittner Márton
Bácsbokod.

Kovács János
Bátmonostor.